

Dosarul nr. 2ra-1016/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Lemnar”, în proces de lichidare,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Dudnic împotriva Societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la încasarea compensației pentru pierderea capacității de muncă și la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea de acțiuni „Lemnar” împotriva Mariei Dudnic cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 03 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarat de către Maria Dudnic, reprezentată de către avocatul Mariana Barașianț și Societatea pe acțiuni „Lemnar” și a fost menținută hotărârea din 23 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 05 februarie 2019 Maria Dudnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Lemnar” cu privire la încasarea compensației pentru pierderea capacității de muncă.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, a activat la SA „Lemnar” și la 20 martie 1996 a suferit un accident la locul de muncă.

A menționat că, în urma accidentului de muncă și a condițiilor nocive de muncă de la SA „Lemnar”, a pierdut 60% din capacitatea vitală și nu mai poate activa în câmpul muncii, fapt stabilit prin certificatul seria EM nr. 170002 din 07 februarie 2005, eliberat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, conform căruia reducerea vitalității de 60% este stabilită pentru termen nelimitat, cauza fiind boala profesională, iar activitatea de munca nu este recomandată.

A susținut că, SA „Lemnar” a contestat în instanța de judecată concluziile Casei Naționale de Asigurări Sociale și a solicitat modificarea formulării caracterului maladiei, iar prin hotărârea judecătorească din 02 iulie 1997 a fost respinsă acțiunea depusă de către SA „Lemnar”.

A afirmat că, cauza incapacității de muncă și pierderii vitalității de către ea a fost stabilită de organe competente și confirmată prin hotărâre judecătorească, fapt pentru care până recent i-a fost achitată indemnizația stabilită, ultima sumă de 3460 de lei fiind transferată de SA „Lemnar” în contul său pentru luna septembrie 2018, însă pentru lunile octombrie 2018 - ianuarie 2019 SA „Lemnar” a admis restanță în sumă totală de 13840 de lei.

A relatat că, a depus cerere la SA „Lemnar” cu solicitarea transferării sumelor restante, însă din răspunsul primit rezultă că, au apărut careva neclarități și achitățile sunt sistate pentru perioada nedeterminată, ceea ce consideră că, este inadmisibil în situația sa.

A notat că, prin răspunsul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. D-6623/18 din 14 decembrie 2018 i-a fost eliberată informația referitor la modalitatea de stabilire a sumelor către achitare, dar această situație nu este în competența Ministerului, menționând că, este obligația SA „Lemnar” de a calcula sumele ce urmează să-i fie achitate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Consideră că, instanța urmează să oblige SA „Lemnar” să-i achite sumele restante.

A solicitat încasarea de la pârât a restanței la sumele calculate pentru compensarea pagubei pricinuite, începând cu luna octombrie 2018 până la data emiterii hotărârii judecătorești, obligarea pârâtului de a-i achita lunar sumele cuvenite pentru compensarea pagubei pricinuite și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

La 19 februarie 2019 SA „Lemnar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Dudnic cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, în anul 1997, în urma constatării unei boli profesionale, Mariei Dudnic (Kotova) i-a fost stabilită pensia de dizabilitate de gradul III în sumă de 63,66 de lei lunar, iar SA „Lemnar”, în calitate de angajator, a fost obligat să-i achite o compensație a pagubei cauzate acesteia în calitate de salariat, în urma vătămării sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu, în sumă inițială de 112,77 de lei lunar.

A menționat că, la stabilirea mărimii compensației lunare a fost pus la bază salariul mediu lunar de 294,05 lei și pierderea capacității de muncă în mărime de 60%, ceea ce constituie 176,43 de lei ($294,05 \text{ lei} \times 60 \% = 176,43 \text{ de lei}$).

A susținut că, a achitat Mariei Dudnic sumele compensației fără întârzieri și careva încălcări.

A afirmat că, la 11 februarie 1999 Parlamentul RM a aprobat Legea nr. 278-XIV privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 24-25 din 11 martie 1999, iar prin această Lege a fost stabilit modul de recalculare a sumei

inițiale de compensare a pagubei cauzate persoanelor care și-au pierdut capacitatea de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, or, Legea în cauză a devenit obligatorie pentru toate întreprinderile, instituțiile, organizațiile și alte persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, inclusiv și pentru SA „Lemnar”.

A relevat că, conform art. 2 din Legea menționată, suma inițială de compensare a pagubei înseamnă o parte din salariul mediu lunar pe care persoana vătămată l-a avut în ultimele 12 luni calendaristice înainte de constatarea bolii profesionale, calculată în funcție de procentul pierderii capacității de muncă. În cazul când persoanei vătămate i s-a stabilit pensie de dizabilitate, suma inițială de compensare a pagubei se micșorează cu suma acestei pensii.

A notat că, conform art. 3 din Legea respectivă, suma inițială de compensare a pagubei se modifică ulterior numai în cazul schimbării procentului de pierdere a capacității de muncă sau al schimbării gradului de invaliditate.

A declarat că, SA „Lemnar” a aflat că, începând cu 07 februarie 2005, Maria Dudnic a fost încadrată în gardul II (doi) de dizabilitate și, astfel, suma compensației, pe care o achită lunar SA „Lemnar”, urmează a fi modificată, începând cu anul 2005 în conformitate cu prevederile art. 4 din Legea enunțată.

A comunicat că, conform informației oferite de către Casa Națională de Asigurări Sociale prin scrisoarea nr. 11-03/04-7693 din 11 decembrie 2018, mărimea pensiei probabile de dizabilitate de gradul II, de care ar fi beneficiat Maria Dudnic, conform situației la 11 februarie 1997, ar fi constituit 138,45 de lei, iar în urma recalculării efectuate, s-a stabilit excedentul considerabil a sumelor achitate acesteia ca pensionar cu gradul III de dizabilitate față de mărimea compensației de care beneficiază în conformitate cu prevederile legale, ca pensionar cu gradul II de dizabilitate. Acest excedent a fost încasat de către Maria Dudnic fără vreun temei legal și ca urmare, se constată prezența îmbogățirii fără justă cauză.

A invocat că, conform calculului detaliat lunar pentru perioada anilor 2005 - 2018, Maria Dudnic a încasat de la SA „Lemnar” o supraplată în mărime totală de 202955,52 de lei.

A mai invocat că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, SA „Lemnar” a înaintat Mariei Dudnic somația nr. 10/J din 21 decembrie 2018, prin care i-a cerut restituirea sumei de 202955,52 de lei, care a fost încasată fără justă cauză, iar somația a fost recepționată de către aceasta, însă a fost ignorată, a rămas fără răspuns.

A solicitat încasarea de la Maria Dudnic a sumei de 202955,52 de lei, cu titlu de îmbogățire fără justă cauză și a taxei de stat în sumă de 6088,67 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost conexată cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Lemnar” împotriva Mariei Dudnic cu privire la încasarea datoriei cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Dudnic împotriva SA „Lemnar” cu privire la încasarea compensației pentru pierderea capacității de muncă.

Prin hotărârea din 23 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Maria Dudnic și a fost încasată din

contul SA „Lemnar” în beneficiul Mariei Dudnic suma de 12817,09 lei, cu titlul de compensație pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada octombrie 2018–23 august 2019. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost respinsă acțiunea depusă de către SA „Lemnar” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată pentru perioada ianuarie 2015-19 februarie 2016 ca tardivă. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 august 2019 SA „Lemnar” a declarat apel nemotivat, iar la 04 martie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii depusă de către Maria Dudnic și admiterea acțiunii depusă de către SA „Lemnar”.

La 05 septembrie 2019 Maria Dudnic, reprezentată de către avocatul Mariana Barașianț, a declarat apel nemotivat, iar la 03 martie 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii, cu încasarea de la intimat a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7000 de lei.

Prin decizia din 03 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Maria Dudnic, reprezentată de către avocatul Mariana Barașianț și SA „Lemnar” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 12 mai 2021 SA „Lemnar”, în proces de lichidare, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii depusă de către Maria Dudnic și admiterea acțiunii depusă de către SA „Lemnar”.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

A menționat că, instanța de apel a judecat apelurile în absența reprezentantului SA „Lemnar”.

A susținut că, prin dispoziția nr. 44 din 30 noiembrie 2020 privind organizarea activității Curții de Apel Chișinău până la ridicarea stării de urgență, emisă de către Președintele Curții de Apel Chișinău, în perioada 30 noiembrie 2020-15 ianuarie 2021 Curtea de Apel Chișinău a activat în regim special.

A afirmat că, conform pct. II.1 din dispoziția enunțată, în perioada 30 noiembrie 2020 - 15 ianuarie 2021, Curtea de Apel Chișinău va examina doar următoarele categorii de cauze: cauzele, care, potrivit legii, pot fi examinate în procedură scrisă (fără participarea părților), în recurs, în revizuire, cauzele cu valoare redusă, cauzele electorale, conflictele de competență, cererile de strămutare a cauzelor la o altă instanță, cererile de recuzare înaintate judecătorilor instanței de fond în cazul în care în prima instanță nu este eligibil alt judecător pentru examinare unor atare cereri. La fel, vor fi examinate cauzele aflate în faze avansate de examinare (pledoarii, replici, pronunțare), cauzele în cadrul cărora a fost admisă cererea privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei, adopțiile.

A relevat că, conform pct. II.4 din dispoziția enunțată, judecarea cauzelor civile (drept comun, contencios administrativ, insolvabilitate), penale și

contravenționale, care nu cad sub incidența punctelor II.1, II.2 și II.3 din prezenta dispoziție, va fi reluată din oficiu, după încetarea stării de urgență, cu fixarea termenelor de judecată și citarea părților.

A notat că, prezenta cauză nu se încadrează în nicio categorie de cauze, examinarea cărora a fost permisă la 03 decembrie 2020 în plină perioadă a stării de urgență.

A declarat că, în contextul dispoziției enunțate, judecarea prezentei cauze urma a fi amânată după 15 ianuarie 2021, chiar dacă una sau ambele părți din litigiu, prin încălcarea dispoziției, s-au prezentat în fața instanței și indiferent de faptul dacă o parte, care s-a prezentat în ședința de judecată, a solicitat examinarea cauzei în absența reprezentantului SA „Lemnar”, care s-a conformat dispoziției nr. 44 din 30 noiembrie 2020.

A comunicat că, absența reprezentantului SA „Lemnar” a fost întemeiată, iar judecarea cauzei în absența sa se echivalează cu încălcarea dreptului de acces la justiție al SA „Lemnar”, drept garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A invocat că, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și, anume, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe prevederile Legii asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al RM din 23 martie 2000, însă conform art. 35 alin.(1), această Lege a intrat în vigoare după 6 luni de la data publicării, adică la 23 septembrie 2000, pe când boala profesională a intimatei a survenit în anul 1997, adică cu 3 ani înainte de data intrării în vigoare a acestei Legi.

A mai invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și, anume, art. 2 din Legea nr. 278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu.

A specificat că, instanța de apel nu s-a pronunțat pe marginea argumentelor recurentului în privința calculelor prezentate și, prin urmare, în mod tacit, instanța de apel a confirmat hotărârea primei instanțe în această parte, prin care s-a statuat că, mărimea compensației de care beneficiază intimata constituie lunar 1165,19 lei. Această concluzie a instanțelor se bazează pe salariul mediu lunar al intimatei în mărime de 294,05 lei, care este unul greșit și arbitrar, fiindcă nu se bazează pe probele administrate în dosar. Or, în cadrul dezbaterilor judiciare s-a constatat că, salariul mediu lunar, pe care intimata l-a avut în ultimele 12 luni calendaristice înainte de constatarea bolii profesionale, constituie 132,02 lei.

A menționat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate de către recurent, ceea ce implicit a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A susținut că, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. art. 6 §1 din Convenție.

Prin referința depusă la 16 iunie 2021 Maria Dudnic, reprezentată de către avocatul Mariana Barașianț, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 28 iulie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe.

Din materialele dosarului rezultă că, conform procesului-verbal de cercetare a accidentelor de muncă nr. 1, la 20 martie 1996 Maria Cotova a suferit un accident de muncă (f. d. 8, vol. I).

Conform adeverinței eliberată de către Secția asistență socială, Maria Cotova (care în urma căsătoriei și-a schimbat numele de familie în Dudnic), deține gradul III de invaliditate, termenul reexaminării fiind 01 martie 1998.

Conform certificatului nr. 01-01-23 din 21 iunie 2010, eliberat de către SA „Lemnar”, Maria Dudnic a activat la fabrica experimentală din 07 aprilie 1980 (ordinul nr. 26 din 31 martie 1980) pînă la 16 iunie 1997, fiind concediată în legătură cu reorganizarea angajatorului (ordinul nr. 85-k din 16 iunie 1997) (f. d. 83, vol. I).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, SA „Lemnar” a contestat în instanța de judecată concluziile Consiliului de expertiză medicală a vitalității și a solicitat modificarea formulării caracterului maladiei, iar prin hotărârea din 02 iulie 1997 a Judecătoriei Chișinău a fost respinsă acțiunea.

Conform certificatului nr. 170002, eliberat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, la 07 februarie 2005 Mariei Dudnic i-a fost stabilit gradul de invaliditate nr. 2, cu pierderea capacității de muncă de 60%, fără termen (f. d. 12, vol. I).

Ca urmare a pierderii incapacității de muncă, Maria Dudnic beneficiază de o indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă calculată și achitată de către angajator.

Conform extrasului din contul bancar al Mariei Dudnic, acesteia i se calcula o indemnizație lunară de 3 087 de lei, care i-a fost achitată pînă în luna octombrie 2018 (f. d. 15, 16, vol. I).

La 20 noiembrie 2018 Maria Dudnic a depus la SA „Lemnar” o cerere, prin care a solicitat transferarea indemnizației lunare, iar la 22 noiembrie 2018, prin răspunsul nr. 8/J, SA „Lemnar” i-a comunicat că, actualmente efectuează verificarea temeiului, mărimii și a modului de achitare a sumelor compensației pentru pierderea capacității de muncă și îi va putea da un răspuns clar și explicit după ce va termina controlul și după recepționarea informațiilor solicitate de la organele de asistență socială/asigurări sociale.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Maria Dudnic a solicitat încasarea de la SA „Lemnar” a restanței la sumele calculate pentru compensarea pagubei pricinuite, începând cu luna octombrie 2018 până la data emiterii hotărârii judecătorești, obligarea acesteia de a-i achita lunar sumele convenite pentru compensarea pagubei pricinuite și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, SA „Lemnar”, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, a solicitat încasarea de la Maria Dudnic a sumei de 202955,52 de lei, cu titlu de îmbogățire fără justă cauză și a taxei de stat în sumă de 6088,67 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de către Maria Dudnic, încasând din contul SA „Lemnar” în beneficiul Mariei Dudnic suma de 12817,09 lei, cu titlul de compensație pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada octombrie 2018–23 august 2019, în rest respingând acțiunea ca neîntemeiată. A respins acțiunea depusă de către SA „Lemnar” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată pentru perioada ianuarie 2015-19 februarie 2016 ca tardivă, iar în rest a respins-o ca neîntemeiată.

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Maria Dudnic, reprezentată de către avocatul Mariana Barașianț și SA „Lemnar”, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestora, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este întemeiată și legală.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999, asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale constă în stabilirea unor raporturi specifice, prin care se asigură protecția socială împotriva următoarelor categorii de riscuri profesionale: diminuarea capacității de muncă, pierderea capacității de muncă, deces ca urmare a accidentului de muncă sau a bolii profesionale. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale face parte integrantă din sistemul public de asigurări sociale obligatorii.

Conform art. 16 alin. (1) – (5) și (12) din Legea enunțată, asigurații care, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, și-au pierdut, total sau cu cel puțin 35%, capacitatea de muncă au dreptul la o indemnizație de dizabilitate care se acordă lunar pe toată perioada în care beneficiază de pensie de dizabilitate din sistemul public de asigurări sociale. Cuantumul indemnizației de dizabilitate diferă în funcție de gradul de dizabilitate al asiguratului, stabilit potrivit legislației. Cuantumul indemnizației de dizabilitate pentru asiguratul cu dizabilități severe sau accentuate se determină ca diferența dintre 2/3 din salariul mediu lunar asigurat al asiguratului pe ultimele 6 luni premergătoare lunii în care s-a produs accidentul de muncă sau a fost constatată îmbolnăvirea profesională și cuantumul pensiei de dizabilitate a acestuia stabilit prin sistemul public de asigurări sociale. Salariul mediu lunar asigurat realizat pînă la 1 ianuarie 1999 se determină prin înmulțirea

coeficientului individual al asiguratului la salariul mediu pe țară pentru anul precedent anului stabilirii indemnizației de dizabilitate. Coeficientul individual al asiguratului reprezintă raportul dintre salariul mediu lunar pe ultimele 6 luni premergătoare lunii în care s-a produs accidentul de muncă sau a fost constatată îmbolnăvirea profesională și salariul mediu pe țară pentru aceeași perioadă. Cuantumul indemnizației de dizabilitate pentru asiguratul cu dizabilități medii se determină procentual, din indemnizația stabilită conform alin.(3), corespunzător gradului de reducere a capacității de muncă. Atunci când se constată o modificare a capacității de muncă în urma executării programului de recuperare, medicul expert al asiguratului poate propune, conform legislației, revizuirea gradului de dizabilitate.

Conform art. 17 alin. (1) și (2) din Legea enunțată, indemnizația de dizabilitate se acordă la cererea persoanei îndreptățite. Cererea împreună cu decizia de încadrare în gradul de dizabilitate și decizia de pensionare, emise conform legislației, se prezintă asiguratului.

Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 278-XIV din 11 februarie 1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu prevede că, în sensul prezentei legi, suma inițială de compensare a pagubei înseamnă o parte din salariul mediu lunar pe care persoana vătămată l-a avut în ultimele 12 luni calendaristice înainte de accidentul de muncă sau de constatarea bolii profesionale, calculată în funcție de procentul pierderii capacității de muncă. În cazul când persoanei vătămate i s-a stabilit pensie de invaliditate, suma inițială de compensare a pagubei se micșorează cu suma acestei pensii.

Conform art. 3 din Legea enunțată, suma inițială de compensare a pagubei se calculează în conformitate cu actele normative în vigoare privind compensarea de către întreprinderi, instituții, organizații a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu. Această sumă se modifică ulterior numai în cazul schimbării procentului de pierdere a capacității de muncă sau al schimbării gradului de invaliditate.

După cum s-a constatat, Maria Dudnic deține grad de invaliditate pentru boală profesională și beneficiază de indemnizație pentru pierderea capacității de muncă.

La caz, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat cu titlul de principiu că, toate principiile care se aplică, în general, în cazurile referitoare la articolul 1 al Protocolului nr. 1 sunt la fel de relevante în domeniul prestațiilor sociale. În special, clauza nu impune nicio restricție privind libertatea statelor contractante de a decide dacă să pună sau nu în aplicare un sistem de protecție socială sau să aleagă tipul sau nivelul prestațiilor preconizate a fi acordate în cadrul unui astfel de regim (Andrejeva contra Letoniei [GC], nr. 55707/00, § 77, CEDO 2009 și Stummer contra Austriei [GC], nr. 37452/02, § 82, CEDO 2011).

Cu toate acestea, odată ce un stat contractant introduce o legislație care prevede plata unei prestații sociale – indiferent dacă acordarea acestei prestații depinde sau nu de plata prealabilă a unor contribuții - legislația trebuie să fie considerată ca dând naștere unui interes patrimonial care intră sub incidența articolului 1 al Protocolului nr. 1 pentru persoanele care îndeplinesc cerințele

acestui (Stec și alții contra Regatului Unit (decizie) [GC], nr. 65731/01 și 65900/01, § 54, CEDO 2005-X, și Carson și alții contra Regatului Unit [GC], nr. 42184/05, § 64, CEDO 2010).

Curtea a reiterat în această privință că, pentru a da naștere unei „speranțe legitime”, o dispoziție legală trebuie să stabilească normele aplicabile unei creanțe. În cazul în care condițiile legale care trebuie îndeplinite și alți parametri ale creanței nu sunt clar definite, dispoziția legală în cauză nu poate fi servi prin ea singură drept bază pentru o „speranță legitimă” (Klaus și Yury Kiladze contra Georgiei, nr.7975/06, § 58- 60, 2 februarie 2010).

În același timp, în cazul în care cuantumul unui drept salarial (sau unei pensii stabilite) este redus sau anulat, această măsură poate constitui o ingerință în exercitarea dreptului de proprietate, care trebuie să fie justificată (Rasmussen versus Polonia, hotărârea din 28 aprilie 2009, § 71).

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești corect au reținut că, Maria Dudnic, în temeiul legii, a dobândit dreptul la obținerea unei indemnizații, care urmează să fie percepută pentru perioada în care aceasta deține un grad de incapacitate de muncă și, prin urmare, temeinic și legal au încasat din contul SA „Lemnar” în beneficiul Mariei Dudnic suma de 12817,09 lei, cu titlul de compensație pentru pierderea capacității de muncă pentru perioada octombrie 2018– 23 august 2019, iar argumentele invocate de către recurent în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal au respins acțiunea depusă de către SA „Lemnar”, deoarece eroarea admisă de către SA „Lemnar” la calcularea și achitarea indemnizației pentru pierderea capacității de muncă nu poate fi imputabilă Mariei Dudnic, or, aceasta cade sub protecția art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar ingerința în dreptul de proprietate al acesteia nu este justificată.

Argumentul invocat de către recurent precum că, instanța de apel a examinat cauza la 03 decembrie 2020 în lipsa reprezentantului său chiar dacă prezenta cauză civilă nu se încadrează în nicio categorie de cauze prevăzute în pct. II.1 din dispoziția Președintelui Curții de Apel Chișinău nr. 44 din 30 noiembrie 2020 privind organizarea activității Curții de Apel Chișinău până la ridicarea stării de urgență și judecarea acestei cauze urma să aibă loc după încetarea stării de urgență, nu poate fi reținut, deoarece din materialele dosarului rezultă că, citația a fost expediată în adresa recurentului la 06 noiembrie 2020 și, acesta, recepționând-o la 17 noiembrie 2020, nu și-a exprimat dezacordul cu privire la examinarea cauzei în lipsa sa și nu a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată din 03 decembrie 2021 în acest sens.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia

de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Lemnar”, în proces de lichidare.

Se menține decizia din 03 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Dudnic împotriva Societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la încasarea compensației pentru pierderea capacității de muncă și la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea de acțiuni „Lemnar” împotriva Mariei Dudnic cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic